

ASEG PARNIKOV ZA PREVOZ NUJNIH DOBAV

Učinki predsednikove proglasitve neomejene nujnosti. — Potniški parnik "America," največji in najljepši parnik Zedinjenih držav, postane pomožna ladja ameriške vojne mornarice.

WASHINGTON, 28. maja. —

Na zadnjih 48 ur so bili izdani posebni osnutki, da se učinkovito novo mobilizirano ameriške industrije in vojske, v soglasju s predsednikovo proklamacijo neomejene nujnosti.

Rekvizicija ladij

Prvih dejanj v tej smeri ukaz pomorski komisiji, da se rekvirira ameriške ladij, ki se bodo potrebovale za prevoz vojnih potrebščin. S tem namenom je možno, da bo rekviriranih mnogo parnikov, ki bodo pod tujimi zastavami, da so lastovani po Amerikani.

Ameriške tovarne bodo dobile "zagatna" naročila, katera bodo morale izvršiti, v nasprotju s tujimi zastavami, da so lastovani po Amerikani.

Bodoči ukrepi vlade

Utegne vlada suspendirati določene regulacije za odvijanje po radiu ter prevzeti nad nekaterimi postojajočimi komunikacijami pa se lahko poveča vojaške sile.

Utegne se, da ima predsednik na podlagi proglasitve neomejene nujnosti skoraj brezmejno moč in oblast, katere se lahko poslužijo brez posvetovanja ali dovoljenja od strani kongresa.

Utegne na primer popolno nadzor nad ameriški regulacijami oboženimi silami, kar lahko pošlje kamor koli, kar meni, da je ogrožena varnost zapadne hemisfere.

"America" v vojni službi

WASHINGTON, 28. maja. — Ameriški parnik "America" je stal \$17,500,000, bo največji ameriški vojni mornarice. Oblasti so sporočile, da je parnik "America" eden izmed oboženih parnikov, ki bodo zdaj služili pomožne ladje ameriške mornarice.

Na dopustu

Danes bo prispel iz Camp Lee od vojakov na dopust za John Peterka Jr., sin in Mrs. Peterka 1121 E. St. Mr. Peterka starejši, mladega vojaka, je zastopnik našega lista. — Kakor reče ostane John v Clevelandu nekaj dni. Njegovi prijatelji so ga da ga obiščejo na gorah. Vse je najboljša kakovosti in ceneno zmerne.

Fine barve

Kalanova trgovina za barvami in železino se priporoča gospodarjem za nabavo barv in drugih potrebščin, ki se jih rabi pri tiskarstvu. — Mlademu vojaku želimo tekot njegovega dopusta veliko zabave v krogu njegovih domačih in prijateljev.

Popravek

Včeraj smo poročali, da pride na dopust Michael Lah, v katerem poročilu pa smo napačno napisali, da se bo pravilno glasiti, 18907

Vlada bo plačevala WPA delavce tekot njihovega vežbanja

Frank T. Miskell, direktor WPA distrikta, naznanja, da bo kmalu šlo mnogo delavcev v obrambne industrije.

Da se zadosti predsednikovi proklamaciji o neomejeni nujnosti, je Frank T. Miskell, WPA distriktni manager, včeraj izjavil, da bodo WPA delavci kmalu poslani na delo v tovarne, ki so zaposlene z deli za ameriško obrambo.

Prva clevelandska tovarna, ki bo zaposlila 150 WPA delavcev, ki jih bo tekot dobe njihovega učenja plačevala vlada — bo Parker Appliance Co., 17325 Euclid Ave., kjer se izdelujejo deli za letala.

Privatne tovarne bodo pričele nemudoma najemati WPA delavce, čim postanejo slednji toliko izveščani, da se jih bo lahko zaposlilo v industriji za narodno obrambo. Perioda vežbanja in učenja bo trajala pet tednov ali manj.

Miskell je izjavil, da se je že prej nameravalo podvzeti ta korak, toda se ga je odložilo, dokler ni bila proglašena narodna nujnost.

ANGLEŽI TORPEDIRALI FRANCOSKI PARNIK

LONDON, 28. maja. — Angleška admiraliteta naznanja, da je bil danes torpediran in pogreznjen neki francoski tanker, ki se je nahajal v spremstvu dveh italijanskih bojnih ladij na poti v Tripoli. Dalje je bil zalet po dveh torpedih in pogreznjen neki 18,000-tonski transportni parnik, ki je vozil 3,000 vojakov v Libijo.

Slovenski radio

V nedeljo bo nastopila na slovenskem radio-programu Mrs. Tončka Simičič, ki bo zapela dvojce Zormanovih pesmi: "Oj večer je že," in "Brez." Nato pa bodo skupno z Mrs. Simičičevo zapeli pesem "Nekje v Franciji" še sledeči pevci Glasbene Maticice: gg. Anton Schubel, Louis Belle in Frank Plut. Vse pesmi, ki jih bodo peli, je zložil in komponiral slovenski pesnik g. Ivan Zorman, kateremu jih bodo pevci tudi posvetili.

Delavci za S. D. Dom, Recher Ave.

Vsi tisti, ki so obljubili pomagati pri dekoriranju dvorane in vrta Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., so prošeni, da se jutri zjutraj, ob 8. uri, zberejo v dvorani, da se prične z delom. — Tajnik.

Memorial Day — Dan spominov

Jutri, dne 30. maja, bomo praznovali v Ameriki Memorial Day (spominski dan ali dan spominov), ki ga v običajni govorici nazivamo Decoration Day. Ta dan je posvečen v prvi vrsti spominu ameriških vojakov, ki so padli v raznih vojnah, ki jih je vodila naša dežela. Originalno je bil ta dan posvečen spominu vojakov, ki so padli v državljanski vojni, toda se je pozneje izpremenil v narodni običaj kinčanja grobov vseh padlih vojakov.

Jutrišnji praznik dobi izreden pomen, ker nihče ne ve, kaj nam prinese bodočnost. Kakor si nihče ne želi vojne, vendar je možno, da bo zopet tekla kri ameriških vojakov, da se osvobodijo svet spon, v katere so ga vkovali brezobzirni diktatorski despotje. Če se ne ustavi novodobnega zmaja, ki brezobzirno mandra po državah Evrope in Afrike, bo zapadlo vesoljno človeštvo fizični in ekonomski sužnosti, kakršne svet še ni doživel.

S tem vidikom pred očmi počastimo jutrišnji dan spomin onih pokojnikov, ki so že darovali svoje življenje za svobodo in demokracijo te velike dežele.

LA GUARDIA — VODJA OBRAMBÉ

Predsednik Roosevelt je imenoval te dni newyorškega župana LaGuardijo za voditelja civilne obrambe Zedinjenih držav. Na gornji sliki je videti, ko mu izroča imenovanje.

Pavelič pojasnjuje Hrvatom položaj; poveljevanje Hitlerja in Mussolinija

Kronanje italijanskega princa je za več mesecev odgodelo. — Pavelič poveljuje Hitlerja in Mussolinija, ker sta porazila Srbe ter uničila Jugoslavijo. — Preanganjanje Židov in drugih se je pričelo.

ZAGREB, 26. maja. — Dr. Ante Pavelič je prepričan svoje pristaje v organizaciji "Ustave", da bo italijanski vojvoda kot hrvatski kralj dvignil državo do "nove višine."

Na seji svoje stranke, ki je v vsem popolnoma enaka nacistični organizaciji, je Pavelič izjavil, da prihod Italijana na hrvatski prestol, ne bo v ničemer okrnil "hrvatske neodvisnosti."

Razburjenje hrvatskega naroda Medtem pa je bil hrvatski narod zelo razburjen, ko je izvedel, da bo italijanski princ zasedel hrvatski prestol. Mnogi stari ljudje so plakali, dočim so drugi napovedovali, da bo to privedlo do velikih neprilic in težkoč.

Kljub temu, da so nemški in italijanski časopisi že v nedeljo zjutraj javili, da bo zasedel italijanski princ hrvatski prestol, pa so zagrebški listi objavili to vest šele v nedeljo zvečer. Po vseh zagrebških ulicah so patrolirali močni policijski oddeli, da bi v kralji vsake morebitne izgrede.

Poveljevanje morilec Jugoslavije Ko je pozneje prišel Pavelič na sejo svojih pristavev, so slednji odobrili stvar, katero so žave.

Potop Bismarcka spravil Italijo v veliko zadrego

Komentatorji so tri dni bombastično komentirali "Hoodov" potop ter omalovaževali angleško mornarico.

RIM, 28. maja. — Pogreznitev nemške oklopnice "Bismarck" je bila objavljena v rimskih večernih listih. Vest je delovala porazno za italijansko ljudstvo, na katerega je naredilo uničenje angleške bojne ladje "Hood" silen vtis. Komentatorji so namreč izkoristili potop Hooda ter zadnje tri dni bombastično komentirali silo nemške vojne mornarice in omalovaževali akcijo angleške mornarice. Tu je na primer zglede, kaj je pisal časopis "Stampa":

"London ni mogel utajiti izgube Hooda, toda tozadevno priznanje so spremljale otročje laži, s katerimi se je hotelo olepšati grenko resnico," je pisala Stampa. "Tako je na primer angleška admiraliteta istočasno z izgubo Hooda naznanila, da je bil tudi Bismarck nevarno poškodovan ter da je zbežal z mesta boja."

Po teh slavošpevih Bismarcku in po omalovaževanju angleške mornarice, so komentatorji in z njimi vred vse časopise, v veliki zadregi, kako naj predstavijo ljudstvu "Bismarckov" potop.

URAD ZAPRT

Jutri praznujemo zakonit praznik Memorial Day Spominski dan, zato naš list ne bo izšel in urad bo ves dan zaprt.

A. F. of L. svari delavstvo pridruženih unij pred stankami

Eksekutivni odbor priporoča unijam, naj se najprej poslužijo vladnih posredovalnih agencij.

Ameriška delavska federacija je naročila snoči vsem svojim pridruženim unijam, naj se vzdrejo štrajkov v obrambni industriji, dokler niso izčrpana vsa posredovalna sredstva.

Federacija je pozvala internacionalne unije, naj uvedejo disciplinarno postopanje proti vsem localom, ki odrede stavke, preden imajo vladne agencije priliko, mirnim potom rešiti sporna vprašanja. V svoji izjavi, ki jo podal eksekutivni odbor Federacije v Washingtonu, opozarja na poziv predsednika Roosevelta, da naj se delavstvo poslužuje vladne posredovalne mašinerije, preden se zateče k stankam.

Grozeča stavka pri Packard Motor Car kompaniji v Detroitu je bila včeraj odvrnjena, ko se je doseglo spravo v sporu glede mezd. Kompanija, ki ima za \$62,000,000 vladnih naročil, je dovolila zvišanje mezd.

Plesna zabava v SDD

Nocoj se bo vršila plesna zabava v novi spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Igrala bo dobra godba in vstopnina bo prosta za vse.

MAX SCHMELING, BIVŠI PRVAK V BOKSU, UBIT NA KRETI

Schmeling je bil med prvimi Nemci, ki so odskočili z letala na Kreto.

POMANJKANJE OLJA V FRANCOSKEM MAROKU

BERLIN, 28. maja. — Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da si angleške čete prizadevajo oditi s Krete, kjer so se morale umakniti iz Caneje, glavnega mesta otoka Krete, ki bo že v nekaj dneh v oblasti nemških čet.

Schmeling ubit

ALEKSANDRIJA, 28. maja. — Angleški viri poročajo, da je bil na Kreti ubit Max Schmeling, bivši svetovni boksarski prvak. Schmeling je bil ubit, ko je poskusil zbežati.

Berlinski radio je v ponedeljek sporočil, da je bil Schmeling med prvimi, ki so odskočili nad Kreto iz nemškega transportnega letala. On je bil namreč član odreda padalcev. Schmelinga so ubili Novozelandci. Ko so slednji obkrožili neko novo skupino nemških vojakov, je Schmeling pograbil puško nekega ranjenca ter hotel zbežati, toda je bil na begu ustreljen.

Srditi boji na Kreti

KAIRO, Egipt, 29. maja. — Na Kreti se še vedno vrše srditi boji med vedno iznova ojačevanim nemškim vojaštvom in na smrt utrujenimi Angleži in Grki, ki so v bitkah skoro brez počitka dan in noč. V torek ponoči so bili Angleži vso noč izpostavljeni napadom nemških bombnikov, nakar so se morali umakniti iz svojih pozicij. V Londonu priznavajo, da je položaj na Kreti zelo resen.

Pomanjkanje olja v Maroku

CASABLANCA, Francoski Maroko, 28. maja. — Oblasti so danes naznanile, da ni več mogoče kriti potreb olja in gasolina v Francoskem Maroku. Tozadevna naznanilo je prišlo kmalu za objavo, da so Angleži zasegli na Atlantiku francoski tanker Sherazade, ki je bil največji parnik za prevažanje olja na svetu. Posledica pomanjkanja olja je, da se morajo vse oljne zaloge, kolikor jih je še, prihraniti za obrat poljedelskih strojev pri žetvi.

"ZORMANOV DAN"

Kakor znano, bodo priredili Slovenci v Euclidu, kakor vsako leto, tudi letos lepo in pomembno slavnost, ki bo posvečena letos velikim zaslugam slovensko - ameriškega pesnika I. vana Zorman. Letošnja slavnost se bo vršila pod označbo "Zormanov dan." Slavnost se bo pričela v soboto večer z banketom, na katerem bodo nastopili razni govorniki in zbori. V nedeljo popoldne pa se bo vršila velika povorka od S. N. Doma na St. Clair Ave. v Društveni dom v Euclidu, kjer se bo vršil zopet zanimiv program, spominjajoč na naše pristne narodne veselice in narodne Tabore. Po programu bo prosta zabava in ples, za katerega bo igral Pecinov orkester.

Dramsko dr. "Naša zvezda"

Članstvo dramskega društva "Naša Zvezda" se iskreno zahvaljuje Mrs. Louise Kraschok za dar v svoti \$2,00 in Mr. Johnu Sešek, st. za 50c v korist društvene blagajne. — Tajnica.

Smrtna kosa

V East End bolnišnici je umrla Mary Turk, rojena Pucel, stara 26 let stanujoča na 1068 East 68 St. Pogreb se bo vršil pod vodstvom pogrebne zavoda Frank Zakrajšek. Čas pogreba in druge podrobnosti bomo poročali jutri.

Pogreb Mrs. Mlačak

Pogreb pokojne Therese Mlačak se bo vršil iz pogrebne zavoda Grdina in Sinovi, 1053 E. 62nd St., v soboto zjutraj ob 8:30 pri ter v cerkev sv. Pavla, nato pa na Calvary pokopališče.

Poroka

Jutri se bosta poročila Miss Frances Hočvar, 1441 E. 53 St. in Mr. Anthony Jerina, 1273 E. 60th St. — Cestitamo!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$1.50
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PODRŽAVLJENJE GOSPODARSTVA

Prva svetovna vojna je močno zrahljala tako zvani liberalni kapitalizem, to je tisto obliko kapitalizma, za katero je značilno svobodno tekmovanje, razmeroma majhno vmešavanje države v gospodarske zadeve, prost ljudski, blagovni in kapitalni promet med državami ter mednarodna zlata valutarna podlaga.

Današnja nova vojna pa je našla kapitalizem sredi tistega njegovega razvoja, ki ne nadomešča samo "svobodnega" gospodarstva z "organiziranim" — ki je polno karte'ov, trustov, koncernov itd. — ampak napravljajo državo za vrhovnega dirigenta in nadzornika gospodarstva; bistvo kapitalističnega produkcijskega načina, profitno gospodarstvo na podlagi zasebne lastnine produkcijskih sredstev, pa ostane nespremenjeno.

V diktatorskih državah se seveda gospodarstvo neopazno bliža stopnji popolnega državnega gospodarstva, ki postopoma omejuje lastnikom produkcijskih sredstev (proizvodnje) svobodno razpolaganje. V ostalih državah, predvsem v Angliji, pa žene vojna ta razvoj počasi na isto pot: Gospodarstvo se uravnava vedno bolj centralizirajoče, če že ne diktatorsko, in država že posega v nekdanje tako sveto zasebno področje podjetnika. Na dlani leži, da radi takega razvoja tudi politična oblika liberalne države ne more ostati nedotaknjena, vojna že itak sili na odpravo demokratičnih naprav in če bodo centralizirajoči vplivi na gospodarskem polju vedno močnejši, bodo tudi meščanske demokracije precej hitro korakale po poti, ki vodi v totalitarost.

Razume se, da izgledi za takšno bodočnost vznemirjajo mnogoštevilne meščanske demokrate in da iščejo poti, kako preprečiti takšen razvoj. Večina izmed njih predlaga, da se naj zopet poživi gospodarski liberalizem, kar pomeni povratek v liberalni kapitalizem z zasebno lastnino produkcijskih sredstev, svobodno konkurenco in lovom za dobičkom; na kratko: vpostavi se naj popolna gospodarska svoboda z močno individualizacijo (vse naj bo zopet prepuščeno posamezniku).

Vendar pa je velika utopija, če se misli, da je mogoče preprečiti razvoj in državno totalitarno gospodarstvo na ta način, da se posploši zasebna lastnina produkcijskih sredstev. Delo je že v tako visoki meri podružabljeno, da je nemogoče delovna sredstva še bolj individualizirati (poosebiti). Možno je pa nekaj drugega: prepada med zasebno lastnino produkcijskih sredstev in njih družbeno uporabo tako premostiti, da se tudi lastnina delovnih sredstev posploši, demokratizira, ali drugače povedano, da postane celokupna ljudska družba lastnik in uporabnik vse proizvodnje. Podružabljenje lastnine produkcijskih sredstev je prava pot! Šele na ta način bo zlomljeno gospodstvo zasebnega monopola in konec bo izrabljanja delovnih sil po zasebnih lastnikih kapitala in omogočena bo pravilna razdelitev dohodkov in premoženja. Le tako bomo ušli nevarnosti diktature in totalitarnosti.

Podružabljenje, socializacija produkcijskih sredstev ni isto kot podržavljenje, centralizacija in birokracija, ampak je predvsem demokracija in omogoča pri načrtnogospodarski organizaciji veliko svobodo in gibčnost gospodarstva in široko samoupravo njegovih posameznih vej.

Če hoče človeštvo preprečiti nadaljnji usodni, skoroda nujen razvoj kapitalizma v totalitarno gospodarsko državo in politično diktaturo, more to storiti le s socializacijo produkcijskih sredstev. Ako do tega ne bo prišlo, bo tudi konec politične demokracije in človeške svobode.

HIŠE IZ — MLEKA

V Chicagu so imeli na nekem zborovanju gradbenikov predavanje, ki je naslikalo hiše bodočnosti zelo čudno, kar se tiče sloga in materiala.

Predavatelj je menil, da bodo hiše na zunaj še preprostejše in bolj gladke nego danes, ker bodo ljudje tedaj upoštevali v še

Majhne ideje, velika bogastva

V neki majhni pariški točilnici sta sedela nekega večera dva samotna gosta, vsak ob svoji mizi. Eden med njima, po vsem videzu bogat inostranec, je svojo steklenico vina kmalu izpraznil, pri plačevanju pa je dejal natakarku, da je bilo to naravno vino in zelo dober letnik, je nevoljno zamahnil z roko in odšel.

Pierre Grantaire, drugi gost, je se posedel in je slišal, kako sta se natakark in gostilničar pogovarjala o nezadovoljnjem gostu. "O vinu vem, da je bilo staro in dobro," je menil gostilničar, "toda steklenica je bila videti preveč nova. Rad bi dal nekaj za to, če bi mogli kupovati pajčevino!"

"Kaj hočete s pajčevinami?" je vprašal Grantaire. "Vidite, gospod," je odgovoril gostilničar, "vino kupujem vedno dobro. Dolga leta je ležalo v kleti vinske veletrgovine. Toda steklenice gredo med prevozom skozi toliko rok, da se prah in pajčevine iz časa njihovega ležanja že davno zbrise z njih, ko pridejo v moje roke. Niso več videti dobolj stare. Staro vino bi moralo biti zavito v fine pajčevine!"

Pierre Grantaire je dobil idejo. Šel je domov in se je začel baviti s pajki. Zvedel je, da se vinske steklenice praviloma šele po dvajsetih letih pokrijejo s pajčevinami, našel je pa neko vrsto pajkov, ki znajo potrebno množino pajčevin stakati v treh mesecih. Danes je Grantaire lastnik edine farme pajkov na svetu in njegove pajčevine poznajo v vinskih točilnicah v Tokiju prav tako kakor v New Yorku. Mala ideja mu je prinesla veliko imetje.

Milijoni pa se dajo zaslužiti tudi z drugimi preprostimi idejami.

Sir Henry Wellcome, neki angleški zdravnik, ki je umrl 1. 1936., je ostavil imetje 450 milijonov dolarjev. Ta zlati vir se mu je odprl nekega dne, ko mu je šinilo v glavo, da bi grenke kroglice obdal s sladkornim plaščem, ki zdravilnega učinka kroglice ne zmanjšuje. Svoje postopek je dal patentirati in obnovčevati čeke, ne da bi se brigal za svojo zdravniško prakso.

V Ameriki živi mož, ki zasluži vsako leto okroglo 300.000 din, ker je opazil malenkost, ki je drugi ljudje niso videli. Nekega dne je vrgeč prazno škafličico vžigalnice stran. Pri tem je opazil, da je bila ena izmed strani ob katere se drgnejo šibice, skoraj nedotaknjena. Ugotovil je da izdeluje škafličice neka posebna (trvdka, potem je napravil še nekoliko računov in je bil na koncu svetovno prepričan, da bi si mogla ta trvdka vsako leto pritežiti mnogo milijonov. Trikrat se je javil ravnatelju te trvdke, da bi mu za letno plačilo 300.000 din izdal baje novo izum, ki naj bi trvdki pritežilo letno 4 in pol milijona dolarjev. Trikrat so ga vladno postavili pred vrata. Končno pa mu je ravnatelj obljubil tisto plačilo, če bi se izum res izkazal. Mož mu je odgovoril: "Vsako leto izdajate 9 milijonov za odvšni papir. Pri tem je za porabo ene škafličice potrebna samo polovična površina plasti, ob kateri se šibice drgne. Dajte takšno plast samo na eno stran škafličice in si boste prihranili 4 in pol milijona!" Mož je za svojo idejo res dobil po 300.000 din na leto.

Industrija plastičnih mas zavzema danes čedalje večji obseg. Umetne snovi iz kazeina postajajo čedalje važnejše. Bakelit in podobna tvoriva rabijo za izdelavo pepelnikov, telefonskih slušalk, radijskih sprejemnikov in nešteti drugih predmetov. Te snovi je pomagal odkriti smelšen slučaj.

V nekem kemičnem laboratoriju so delale miši veliko zgago. Nekega večera je vodja tega laboratorija pripravil navadno mišnico s koščkom sira, ki naj bi bil za vabo. Ko je odhajal, je v temi prevrnil steklenico s formaldehidom, ki se je zlijal na sir. Nasleje jutro sicer ni našel miši, toda tam kjer bi moral biti sir, je bila trda kocka snovi, ki jo poznamo danes kot kazein. Premišljevanje mu je pokazalo, da je to naključje pomagalo rešiti staro vprašanje, kako naj bi se izdelovale in oblikovale umetne smole. Danes si že ne moremo več misliti, kaj nam bo industrija umetnih smol še vse podarila.

Prav tako so odkrili po naključju linolej. Fred Walton, pleskarski vajenec iz Yorkshira, je opazoval med zajtrkom debelo kožo, ki se je delala na površini oljne barve v loncu z barvo. Sto tisoči so bili pred njim opazovali isto, pa jih ni ravsvetila nobena ideja. Walton pa si je dejal: "Če bi bila koža debelejša, bi iz nje lahko izdeloval lepo, trdno snov. Zadaaj naj bi bilo kivo, spređaj različni vzorci in barve..." Danes obsega industrija "pooljenega platna" ves svet.

Tako je v vsakdanjem življenju na tisoče malenkosti, ki se moraš nad njimi samo spotakniti, da si boš s potrebno količino odločnosti zaslužil imetje. Mož, ki je izumil malo stekleno kroglo kot zamašek za steklenice s sadnimi sokovi, je zaslužil milijone s svojim izumom. Znanega primera za zaščitno zaponko in podobnih nam ni treba niti navajati.

Vse udobnosti za losose

Lososi spadajo, kakor znano, med tiste ribe, ki se pokorijo skrivnostnemu naravnemu zakonu in potujejo ob času drsti iz morja v sladka vodovja, kjer so se rodili.

Na teh potovanjih, ki vodijo iz oceanov do najmanjših gorskih potokov, se lososi ne ustrašijo nobene ovire. Zmožni so preskočiti celo sedem metrov visoke slapove, da dosežejo svoj smoter.

Na tisoče in tisoče lososov priplava vsako leto tudi v gornji tok reke Kolumbije, ki loči obe severameriški državi Washington in Oregon.

Toda pred nekoliko leti so zgradili tu, kakor vsi vemo, ogromno, 25 m visoko pregrado, ki je predstavljala za losose nepremagljivo oviro.

Da bi pa ta zgradba ne postala množestveni grob potujočih rib, so ljudje tem postavili z vsjo ustrežljivostjo, z vodo preplavljeno stopnišče ob zidovih pregrade, tako da morejo lososi sedaj po teh stopnicah v gornji del reke Kolumbije.

Stopnišče sliči prav za prav jarku, ki je dolg več nego 300 m ter ima 75 stopnic.

Vsaka teh stopnic ni višja nego 10 cm. Losos potuje torej tu preko pregrade v 75 udobnih etapah. So pa primerki njegove vrste, ki jim to potovanje vendarle ne diši. Tudi tem strahopetcem so znali Američani, ki mislijo res na vse, pomagati. Postavili so ob vsak breg pod pregrado tri "dvigala" v podobni 25 m visokih stolpov, ki segajo do rečnega dna. Ko se tu nabere dovolj rib, spodnja vrata dvigala zaprejo in dvignejo v njem

vodno gladino za 25 m. Ribe morejo sedaj skozi druga vrata na vrhu splavati v prostost in nadaljevati svoje potovanje onkraj pregrade. Takšnih udobnosti ne privoščijo ljudje v pre mnogih primerih zastoj niti soljudem...

Lak Stradivarjevih gosli

Iz Florence poročajo, da je tamkajšnji goslar Fernando Ferroni v neki stari knjigi o pripravljanju barv in lakov odkril recept za lak, ki so ga uporabljali Stradivari in sloviti kremonski goslarji v 17. in 18. stoletju za svoje izdelke.

Recept je skoraj isti kakor recept za lak, ki ga uporabljajo danes najboljši izdelovalci glasbil. Samo barvilo je drugačno, kajti tisto, ki so ga uporabljali stari, je zelo drago in so ga nadomestili zato z novejšimi in cenejšimi, ki so pa seveda tudi slabša.

Ferroni je lakiral celo vrsto instrumentov po starem receptu in je ugotovil, da je ta lak res isti na starih kremonskih instrumentih. Tudi če je dolgo na soncu, se ne spremeni.

Za lak se je zanimala neka tujca trvdka, vendar pa ga je Ferroni ponudil mednarodni goslarski šoli v Cremoni.

Strahovi — iz papirja

Neki budimpeštanski list je prejel pismo svoje čitateljice, ki mu je sporočala, da v njenem okolju strah. Neke noči se je zbudila ob treh, kar je sicer ne navadna ura za strahove. Vstala je, pogledala skozi okno in je opazila, kako je nekaj strašljivo belega zletelo skozi zrak. V istem trenutku so se v njenem stanovanju ustavile vse ure...

Eden izmed reporterjev tega lista, mož ki ne pozna straha, je sklenil, da si bo stvar ogledal od blizu. Postavil se je ponoči v neko vežo nasproti hiši, kjer je stanovala prestrašena čitateljica. Točno ob treh se je pojavil neki možakar, ki je imel pod pazduho zavoj časnikov. Pred hišo se je ustavil, malo je zamahnil in zavoj s časniki je zletel skozi neko odprto okno v tretjem nadstropju.

Seveda ga je novinar takoj vprašal, kaj se je tu zgodilo. Pojasnilo je bilo kaj preprosto. Mož je izjavil, da je natakark in da prinaša vsako noč stare časnike nekemu svojem nezaposlenemu tovarišu, ki trpi za nespečnostjo. Časniki se dvigajo do tretjega nadstropja s pomočjo vrvice...

Od kar se je zadeva tako pojasnila, gredo tudi ure boječe gospe spet redno. Od samega strahu jih je namreč pozabila naviti...

Švedska — skandinav-ska velesila

Za skandinavske razmere je Švedska, ki šteje nekaj nad šest milijonov prebivalcev ter ima 17.000 km železnic in 100.000 avtomobilov, skoro velesila. Vojna moč švedske vojske znaša pol milijona mož. Vojna mornarica švedske razpolaga, z 8 linijskimi ladjami, 3 križarkami in 16 rušic. Poteg tega ima švedska obramba v zraku 400 letal in dobro protiletalsko topništvo.

Stockholm je utrjen, prav tako okolica Kirune s slovitimi rudniki železne rude. Nedavno so začeli švedski utrjevati tudi otok Gotland v Vzhodnem morju. Od letošnjega marca imajo

ŠKRAT

V vojni za osvoboditev Amerike je imel poglavar nekega indijanskega rodu pogovor z nekim angleškim generalom. General se je ujezil in je začel vpiti. Indijanec ga je začudeno gledal in vprašal:

"Poveljuješ in se vendar jeziš?"

"Mici, vaš fant stoji pred vrati."

"Po čem pa poznate, g. doktor da je to moj fant?"

"Po cigarah, ki jih kadi. So namreč — moje."

L. 1820 so v Berlinu prvič vprizorili Spontinijevo opero "Olimpijo". Navzlic hrupni in na kakšnem mestu celo dosti prehrupni muziki je stvar ugajala. Kralju Frideriku Viljemu, ki je tudi prisostvoval tej prvi uprizoritvi sicer ni ugajala toliko. Zapustil je opero pred koncem, baš ko je začel bobnar sodsedne straže biti mirozov.

"Hvala bogu, končno spet nekak nežne muzike!" je zamrmral kralj.

ZIVI MOST

Narava si dovoljuje z rastlinami marsikatero šalo, ki je lahko posledica kakšne nezgode. Strela, vihar in poplava lahko povzročijo takšne šale.

Tako imajo v bližini Buenos Airesa dve drevesi, ki sta se dva metra nad zemljo sklonili drugo k drugemu in se ovili, tako da predstavljata pravi sveder. V nekem drugem primeru je vihar prevrnil neko drevo čez reko, tako da je ostalo s koreninami na enem bregu, na drugem bregu pa je zrastle z vrhom v zemljo, tako da je krošninja postala prava korenina. Po deblu hodijo domačini čez reko kakor po mostu.

na Švedskem ministertvo za oboroževanje, ki ga vodi tehnični izvedenec Egon Gummason vodilni uradnik "švedskega Kruppa" Boforja.

Letalska oporišča ima Švedska v Vesterasu, Malmouju, Karlskroni in Ljungbyhedu, poleg tega tudi v Karlskroni in Goteborgu. V zadnjih dveh krajih so mornariške baze.

Od začelka rusko-finske vojne dela švedska oboroževalna industrija s polno paro. Nedavno je Švedska v Ameriki sklenila dobarvo pogodbo za 300 najnovjših letal in 400 letalskih motorjev. Pogodbo je podpisal princ Bertil, sin švedskega prestolonaslednika in vnuk sedanjega kralja Gustava V.

Mož, ki organizira Švedsko v pogledu oborožitve, je sedanji ministrski predsednik Albin Hansson. Izprva je nastopal zelo plaho, zdaj pa je že zelo energičen. Hansson, ki mu je zdaj 55 let je po politični pripadnosti socialni demokrat. V mladosti je bil trgovski sotrudenik nato je postal novinar in velik dar za realnost, ki ga je pokazal pri svojih podvigih, ga je naposled pripeljal na ministrski stol. Hansson velja za izbornega poznavatelja vojske in se v funkciji predsednika vlade tudi ravna po izkustvih, ki jih terja od odčasa.

Farma napredaj

17 akrov farma, nahajajoča se blizu Madison Park, Madison, Ohio; 2 akra vinograda; 2 akra gozdovja; krasno sadno drevje; tekoča voda; plin, elektrika, fornez in "shower bath." Se proda ali zamenja za posestvo v mestu.

Joseph Globokar

986 East 74th St.
 Henderson 6607

Prav malo rabljene električne ledenice se dobijo po \$19.00

Zakaj bi kupovali led, ko imate tu priliko kupiti električno ledenico. 819 E. 185 St. 6104 St. Clair Ave.

Hribar Beer Barrel Inn

16000 Waterloo Rd
 Ribe vsak petek in kokešja večerja vsako soboto. — Fina godba. — Se priporočamo.

NOVI BUNGALOV

bo za na ogled odprt v NEDELJO dne 1. junija od 1 do 7 ure zvečer 19001 Kildeer Ave. Če želite graditi za vas ali vašo družino moderno in praktično hišo po najnižji ceni vam mi damo VSEGA prosta navodila. L. PETRICH Tel. Kenmore 3198-W.

V VROČIH POLETNIH DNEH

je najboljši čas za barvanje znotraj; posebno če se rabi enamel ali varniš. Mi smo dobili zastopstvo za

"Du Pont" Enamel "Valspar" varniš

"Du Pont-Dulax" enamel je neprekosljiv za belino in kritje; dobro teče s čopičem, je bel in ostane bel! "Valspar" varniš je za težavnejšo delo, kot tudi za trajno lepoto. Le malo več stane kot navaden izdelavek, vendar prekosi daleč vse druge. Preiskusite!

Za barvarje: Poseben posust pri večjih količinah. Pri nas dobite vso železnino in orodje za vrt in dom. Vse za barvanje in čiščenje.

KALAN HARDWARE

6421 St. Clair Ave.

SLOV. DEL. DOM

15335 Waterloo Rd.

priporočaj: Kegljišča in balinarske prostore

Točilnica: Vsak petek se servira okur no ribjo pečenko

Godba in ples: Vsako soboto imamo najeto izvežbane godbenike

Domača zabava za vse PODPIRAJTE SVOJO USTANOVO!

KRIVDA

(Dalje s 4. strani)

Nihče več ni mislil na to, da ustavi to povodenj strasti. Poslušali in gledali so ko začela govoriti.

"Moje brata si grdo varata," je Brdar stiskal pesti. "Do kajnega izdiha."

"Ubil me bo!" je zakričala Ana, ki se je prestrašila Brdarjevega boleznega srca.

"In on — moj brat — je še nastopal in ujkal otroka, ker je hotel, da je njegov..."

Jože je bil ko v omotici. Lepega je nekaj predse, nihče ni mislil njegovih besed. Rad bi bil povedal še nekaj, a ni dobil glasu. Hotel bi bil kaj narediti, a ni imel moči ne svobode. Dolge besede je razmišljal, zakaj je bil hlapca. Ni vedel, zakaj — kaj se mu je zablislilo v zavesti, postajalo mu je od hipa do hipa jasnejše. Dobivalo je novo in obliko, postalo je telesno, da bi bil lahko zagrabil z rokami, držal, tiščal, da bi curljali kri... Iztrgal se mu je hriprav glas, bilo je, kakor da mu seje besede iz stisnjenih pe-

"Gospod sodnik, on laže!" "Ali sem že katero rekel?" je Brdar ni izpustil iz pogleda. "Znorel si! Norec si!"

"Povej, kdo je bil navzoč, ko je moj brat umiral? Še Jožeta sta nagnala iz izbe. Sama sta ga preoblekla in položila na oder."

"Stric!" je jeknil Jože.

Bilo ga je groza pred novimi razkritji.

"Gospodje sodniki, ta človek je norec," se je Ana v stiski obracala do obrazov, ki so strmeli od začudenja. "Ta človek je norec!"

"Mati, molčite!" je prosil sin. "Kaj bi molčala!" je revnil Brdar proti kletki. "Resnica naj se izpriča."

Ana je bila ko v zadregi, iz katere se ni mogla iztrgati. Morala je govoriti. V smrtni sili je ječala pretrgane besede.

"Gospodje sodniki... tako je bilo... Več let je bil bolan, tisti večer ga je prišlo slabo... Umrl je še ponoči..."

"Gospod sodnik," jo je Brdar prekinil, "tistega večera sem bil pri njih... Čufer, stokrat sem ti že to povedal. Ali sem ti povedal, ali ne?"

"Če praviš, da si mi povedal, že mora biti res," je odgovoril Čufer previdno.

"Prišel sem bil mimo hiše... hude in trde besede sem slišal... stopil sem v vežo..."

"Ne, ne," je planila Ana. "Jaz bom izpričala, mene poslušajte!"

"Izpričaj, no le izpričaj!"

"Prav je — prav je, da sem ubil." "Roke si si okrvavil," ga je tiščala mati.

"Tvoje roke so krvave," je čufar pokazal nanjo.

"Jezus, kaj govoriš!" se je Ana stresla.

"Povej, ali nisi ti umorila mojega brata?" je vrgel iz sebe, ga je nežnansko dolgo tiščala v prsih.

Ana ga je gledala široko, prebledeno. Tako gleda človek v smrt. Počasi se je izvila be-za iz nje, bila je hripava, ko-ri se slišna.

"Tvoj brat je umrl, kakor u- vsak človek."

"Ne, ni umrl drugače," se je u- gal Brdar. "Ali — kako je u- tako nenadoma? Kdo je bil naj- joč ob njegovi smrti?"

Ana je odstopila za korak. — Bila se je Brdarjevega sključe- ga telesa, njegove široke gla- široke stoji in rok s skrče- prsti, ki so bili, kakor da jo- jejo zgrabiti in zadaviti. Za- je je ob mizo in se je prestra- sa Zamahnila je z rokama in okrenila proti predsedniku.

"Saj ste mi pričeli ubili. On bi bil lahko pričal." "On bi lagal, kakor lažeš ti." "Povejte, Brdar," se je oglašil predsednik, "kaj ste videli?" "Kaj sem videl? Stopil sem v vežo, takrat so me opazili. Oba sta mi prišla naproti, namreč rajniki in ta tu. Iz kamre je bilo slišati hropenje. Nista me pustila naprej..."

"Laže!"

"Gospod sodnik, lahko prise- žem. Da je hudo bolan, sta re- kla. Hotel sem iti po duhovnika nista mi pustila..."

"O!" je jeknila Ana.

"Nista mi pustila, sem dejal in ponovim še stokrat. Rekla sta, da ne more več govoriti. Gonila sta me po zdravniku. Jaz sem se jima iztrgal in tekel v kamro. Moj brat je ležal vznak in take oči je imel," je pokazal stisnjene pesti. Ana je zamijala.

"V dno duše me je zgrabilo, za- to sem tekel, kar so me nesle noge..."

Brdar si je otrhil solzo in o- nemel. Nastal je molk. Ana se je borila s sapo, zbirala besede, a ni našla glasu.

"In potem — kaj še veste?" "Več ne vem," je dejal Brdar.

"Vrnil sem se brez zdravnika, ker ga nisem našel doma, Flor- jan je že ležal na parah. Poslali so me bili proč, da bi nihče ne bil poleg..."

"Gospodje," ga je prekinila Ana. "ni bilo tako..."

"Kje ste bili vi tisto noč?" je vprašal predsednik Jožeta.

"Slišal sem vpitje," je odgo- voril fant komaj slišno. "Prišel sem, a me je mati napodila spat."

"Kdo je vpil?" "Sprva oče, pozneje samo ma- ti."

"Gospodje sodniki, ta človek je norec," se je Ana v stiski obracala do obrazov, ki so strmeli od začudenja. "Ta človek je norec!"

"Mati, molčite!" je prosil sin. "Kaj bi molčala!" je revnil Brdar proti kletki. "Resnica naj se izpriča."

Ana je bila ko v zadregi, iz katere se ni mogla iztrgati. Morala je govoriti. V smrtni sili je ječala pretrgane besede.

"Gospodje sodniki... tako je bilo... Več let je bil bolan, tisti večer ga je prišlo slabo... Umrl je še ponoči..."

"Gospod sodnik," jo je Brdar prekinil, "tistega večera sem bil pri njih... Čufer, stokrat sem ti že to povedal. Ali sem ti povedal, ali ne?"

"Če praviš, da si mi povedal, že mora biti res," je odgovoril Čufer previdno.

"Prišel sem bil mimo hiše... hude in trde besede sem slišal... stopil sem v vežo..."

"Ne, ne," je planila Ana. "Jaz bom izpričala, mene poslušajte!"

"Izpričaj, no le izpričaj!"

Hiše naprodaj

Hiša za eno družino; 6 sob, parna gorkota, lepa lota, garaža. Se lahko poslužite jezerskega obrežja; na E. 238 St., od Lake Shore Blvd. Cena \$4500, takoj \$450, drugo na lahka odplačila.

Hiša na Dille Rd., od Euclida; za eno družino, 6 sob; iz opeke in lesa; garaža. Cena \$5,000, takoj samo \$500, drugo na lahka mesečna odplačila.

Hiša za eno družino na E. 223 St., lepa lota, samo \$4,400, takoj \$440, drugo na lahka mesečna odplačila.

Hiša za eno družino; 6 sob, parna gorkota, lepa lota, garaža. Se lahko poslužite jezerskega obrežja; na E. 238 St., od Lake Shore Blvd. Cena \$4500, takoj \$450, drugo na lahka odplačila.

Hiša na Dille Rd., od Euclida; za eno družino, 6 sob; iz opeke in lesa; garaža. Cena \$5,000, takoj samo \$500, drugo na lahka mesečna odplačila.

Hiša za eno družino na E. 223 St., lepa lota, samo \$4,400, takoj \$440, drugo na lahka mesečna odplačila.

Beachland Realty & Inv. Co.
767 East 185th St.
IVanhoe 2950

FOR SALE

room single Modern Home, 118th St., north of St. Clair — \$5450.00.

Family E. 76th St., bath and garage — \$3800.

good houses on large lot; 4 rooms and 12 rooms. Income \$100 per year. Will be sold for reasonable.

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave.

Hiše naprodaj

ena družino, 6 sob, fornez, cena \$3450.

dve družini, 10 sob, podi iz garaže lesa, 2 garaži, cena \$4900.

dve družini, 12 sob, 2 fornez, 2 garaži, cena \$5900.

hiši na eni loti, ena za 2 družini, 8 sob, fornez, druga 6 sob, za eno družino cena \$4900.

se te hiše se nahajajo med 185 in E. 79 St., ter med St. Clair in Superior Ave.

Madana, hiša za 2 družini, 2 garaži, cena \$5500.

2 družini, 10 sob, 2 fornez, najšiče, "china closet," cena \$4900.

2 družini, 10 sob, cena \$4900.

te hiše se nahajajo med E. 185 in E. 200 St.

Poizvete pri **Joseph Globokar**
986 East 74th St.
EAnderson 6607

Predsednik je premeril Ano z globokim pogledom. V njegovih besedah je bilo toliko ostrosti, da je žena vztrepetala ko šiba na vodi.

"Ana Jereb, čudne stvari smo slišali. Kaj pravite na to?"

Ani je bilo, kakor da leti v prepad. Z obema rokama je grabila otroka, nato ju je sklenila, kakor da moli in prosi.

"Poslušajte, gospodje sodniki! Resnico bom govorila. Vse tako, kakor se je zgodilo... Rajni mož je slutil, da med memo in hlapcem ni vse tako, kakor bi moralo biti... Zalotil naju je in se razburil... Hude besede smo si rekli, to je resnica... Nesla sva ga na posteljo, nato je kmalu umrl... Nisva se ga doteknila."

"Ne verjamem, da se vajini prsti niso zapicili v njegov vrat," je vrgel Brdar, nato so ga obile solze. "Ubogri Florjan!"

Nastal je grozoten molk. Prekinil ga je glas državnega pravdnika, še ta je trepetal.

"Ana Jereb, težak sum je padel na vas. Pridržati vas moramo, dokler se ne prepričamo o vaši nedolžnosti. Odpeljite jo v zapor!"

"Saj ste mi pričeli ubili. On bi bil lahko pričal." "On bi lagal, kakor lažeš ti." "Povejte, Brdar," se je oglašil predsednik, "kaj ste videli?" "Kaj sem videl? Stopil sem v vežo, takrat so me opazili. Oba sta mi prišla naproti, namreč rajniki in ta tu. Iz kamre je bilo slišati hropenje. Nista me pustila naprej..."

"Laže!"

"Gospod sodnik, lahko prise- žem. Da je hudo bolan, sta re- kla. Hotel sem iti po duhovnika nista mi pustila..."

"O!" je jeknila Ana.

"Nista mi pustila, sem dejal in ponovim še stokrat. Rekla sta, da ne more več govoriti. Gonila sta me po zdravniku. Jaz sem se jima iztrgal in tekel v kamro. Moj brat je ležal vznak in take oči je imel," je pokazal stisnjene pesti. Ana je zamijala.

"V dno duše me je zgrabilo, za- to sem tekel, kar so me nesle noge..."

Brdar si je otrhil solzo in o- nemel. Nastal je molk. Ana se je borila s sapo, zbirala besede, a ni našla glasu.

"In potem — kaj še veste?" "Več ne vem," je dejal Brdar.

"Vrnil sem se brez zdravnika, ker ga nisem našel doma, Flor- jan je že ležal na parah. Poslali so me bili proč, da bi nihče ne bil poleg..."

"Gospodje," ga je prekinila Ana. "ni bilo tako..."

"Kje ste bili vi tisto noč?" je vprašal predsednik Jožeta.

"Slišal sem vpitje," je odgo- voril fant komaj slišno. "Prišel sem, a me je mati napodila spat."

"Kdo je vpil?" "Sprva oče, pozneje samo ma- ti."

10005 South Blvd., lesena hiša za eno družino z 2½ nadstropji; 9 sob, 2 ložišča in lesena garaža; za eno in 2 kari; lot 40x120. \$5,850. Bančni financa.

1915 E. 69 St., lesena hiša za eno družino, 2 nadstropja; na prvem 4 sobe, na drugem 4 sobe in kopalnica; na tretjem 3 sobe in kopalnica; parna gorkota, garaža za en avto. \$4,500. Bančni pogoj.

2194 Cornell Rd. Dobra hiša za 1 družino, 8 sob in kopalnica; zidna garaža za 6 avtov; lota 60x170. Lahki bančni pogoj.

ZA VEČ INFORMACIJ POKLICITE

THE CITY AND SUBURBAN CO.
2963 East 9th St. — PRespect 7666

RAZPRODAJA RAZSTAVNIH VZORCEV

6 kubičnih čevljev Frigidaire ledenica, porcelanasta, regularna cena \$251.00, sedaj samo **\$79.00**

6 kubičnih čevljev Master Model ledenica, regularna cena \$194.00, sedaj samo **\$69.00**

G. E. električna kuhinjska peč, vsa avtomatična, regularna cena \$149.00, sedaj samo **\$69.00**

Electrolux ledenica, 1940 model, regularna cena \$229.00, sedaj **\$159.00**

Prairni stroj s čebrom, ki drži 28 galonov, regularna cena \$89.00, sedaj samo **\$47.00**

1941 Zenith kombinacijski radio, preje \$129.95 sedaj **\$79.00**

Philco portable battery radio, regularno \$18.95, sedaj samo **\$12.50**

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
819 E. 185 St.

Nobena zapreka osebnega posojila nas ne ovira

Prijetno je vedeti, da ste lahko popolnoma deležni zanesljivosti te banke s 24 letno izkušnjo in zadovoljivim reševanjem vsake morebitne potrebe za denar, ki nastane v življenju povprečne osebe in družine.

Ako eden izmed naših številnih posojilnih načrtov — ki so izpopolnjeni do najvišje točke — slučajno ne odgovarja vaši potrebi — vam uredimo posojilo na lahko odplačevanje po nizki ceni, ki vam bo odgovarjalo.

"Clanica Federal Deposit Insurance Corporation"

MORRIS PLAN BANK

921 Huron Road 14006 Kinsman Road
Lee Road in Meadowbrook Detroit in W. 117 St.
St. Clair Ave. in E. 147 St.

"Mati!" je zavekala Marička. "Odpeljite deklico!" je ukazal predsednik.

Čufer jo je prijel za roko in jo odvedel skozi vrata.

"Ali smem oditi tudi jaz, gospod sodnik?" je vprašal Brdar.

Predsednik mu je prikimal.

Brdar je hotel iti, a mu je iznenada zastala noge. Ozrl se je po Jožetu in stopil do kletke.

(Dalje prihodnjic)

Pri odpočitku z godbo... postojte in se poslužite **OKREPCILA**

Ledeno mrzla pijača Coca-Cola doda k počitku tisto, kar počitek vedno rabi... čisto, zdravo okreplje. Imejte vedno dovolj steklenice prav mrzle pijače v vaši ledenici, da se lahko veselite tistega odmoru, ki nudi okrepitev na doma.

Drink **Coca-Cola**
Delicious and Refreshing

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
PRespect 0333

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO. E. 61st St. Garage
878 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
F. Jelencic & Son
15302 Waterloo Rd.
KENmore 0195

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181
Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

FRANK KURE
1118 EAST 74th ST.
ENdicott 0439
Vsa kleparska dela, dela na strehah in na furnezih. Se priporočamo bližnjim gospodarjem — delo je jamčeno in cene so zmerne.

Mi dajemo in zamenjamo Eagle znamke

THE MAY CO.

TOM SAWYER TEDEN

vam prinese vrsto poletnih pralnih oprav — S PRIHRANKI

Matere, tukaj je lepa prilika opraviti svoje sinove z Tom Sawyer pralnimi oblačili — za šolo, za šport, za igro — s PRIHRANKI. Dečki imajo radi moške mode, da se jim lepo prilagajo, lepe barve in vzorce po Tom Sawyer oblekah. In ve matere že veste o finih oblekah — raznih barvah in blagu, ki se ne skrčijo.

\$1.59 in \$1.95 vrednosti
Jr. Ensembles: srca in hlače; mere 8 do 12. Jf. Longies; dolge hlače v merah 5 do 12. Pralne obleke z gumbi, v merah 5 do 10.

\$1.95 in \$2.95 vrednosti
Jr. Ensembles: srca in hlače; mere 8 do 12. Pralne obleke, z gumbi, mere 5 do 10. Rusky obleke z jaketom in hlačami; mere 6 do 12.

99c
1.49
\$2.50 Slack seti
Priljubljene poletne barve in blago; mere 8 do 22.

1.95

DEŠKE OBLEKE — DRUGO NADSTROPJE

FRANCE BEVK

KRIVDA

LJUDSKA POVEST

Ana se je vsa stresnila od neznanega strahu, ki ji je stopil v ude.

"Gospod sodnik," se je okrenila do predsednika, trepetale so ji roke, ustnice in besede, "ne dajte mi govoriti! Ta bo krivo pričal proti mene."

"Nič da ni bilo?" se Brdar ni mogel potolažiti. "Poestva se je hotel polastiti. Otroci pa po svetu."

"Kako polastiti?" je Ana visoko dvignila glavo, čutila je novih moči. "Če bi me bil vzela za ženo, ali se to pravi polastiti se posestva?"

"Za ženo?" se je začudil predsednik. "Tega prej niste vedeli."

"Pač," je priznala in nehote pogledala v tla. "Prigovarjal mi je, naj se vzameva."

"In vi?"

"Vzela bi ga bila," je izgovorila naglo, ko je spoznala, da ne more nazaj.

Z robcem si je obrisala solzo. Ta solza je Jožeta zapekila v dno duše.

"Mati, čemu jokate?"

"Za tabo ni jokala," je vrgl Brdar.

"Kaj ti veš, koliko solza sem pretočila," se je srdita okrenila proti sosedu.

Jože je venomer pasel z očmi v materin blede obraz, kakor da ga žeja njenih pogledov.

"Poglejte me, mati! Odgovorite mi na ono vprašanje!"

Ana je vprašujoče pogledala sina.

"Odgovorite mi po vesti in pred Bogom, za kom nosite črno obleko?"

Mati je molčala.

"Čemu vprašuješ?" so se Brdarju bliskale oči. "Saj lahko uganem, za kom jo nosi."

"Radi mene, mati?"

"Ne vprašuj me tega!" je odgovorila tiho.

Umaknila je pogled in si obrisala novo solzo.

Jožetu je bilo, kakor da stoji v plamenih. Svetla podoba matere, ki si jo je bil naslikal v ječi, se je zrušila. Na njenem mestu se je dvigala podoba hlapca, ki je stal okrvavljen z zlobnim rezanjem na obrazu sredi razvalin materine ljubezni.

"Radi njega?" mu je dahnilo spoznanje iz prsi.

Mati se je znova ozrla po njem in ga je gledala nekaj trenutkov.

"Kakor si rekel," je priznala v omahovanju.

"Ni je sram priznati pred vsemi ljudmi," se je Brdar stežka odhrkal.

Jože je strmel, strmel, dvorana se mu je vrtela pred očmi. Pred njim je stal hlapec, ne več okrvavljen, ampak razkoračen in s stisnjenimi pestmi. Tak je bil, ko ga je bil prvič udaril. Zdelo se mu je, da mu še njegova ostru, strupena beseda zveni v ušesih.

"Po njem, ki sem ga ubil?"

"Dovolj blizu mi je bil, dovolj moj, če sva se pa hotela vzeti."

"Mar jaz nisem bil vaš?"

Nastal je tesnoben molk.

"O, fej, taka ženska!" ga je prekinil Brdarjev vzklík.

"Bil si moj," je zagorela Ana, "a jaz nisem bila tvoja, ker si storil, kar si storil in nisi čakal, da se pokrije sramota."

"Kakšna sramota?"

Ana ni več vedela kaj dela. Bilo ji je, kakor da grmadijo nanjo goro sramote in gnusa, ki se ga ne more otresti. Vrgla je iz sebe vse, kar je mislila, da jo bo opravičilo in opralo vsake krivde.

"Kakšno sramoto?" se je okrenila proti sinu. "Ko ponesejo

NAZNANJAMO
da smo prevzeli dobro poznan

GOSTILNO
od pokojnega Petra Mukavetz.

Od sedaj naprej bomo postregli gostom z dobrim, hladnim pivom in vinom. Se priporočamo vsem bivšim kot tudi novim posestnikom.

John in Nick Svekric
1231 E. 61st St.

Samec
ki ima svoj dom in stalno delo nudi priletni Slovenki ali Hrvatci delo gospodinjstva, ali pa če ji ugaja, tudi možitev ni izključena. — Katero veseli naj pusti svoje ime in naslov v uradu tega lista.

otroka h krstu, porečem: na tega pljunite!" je pokazala na Jožeta. "Ta mu je umoril očeta."
"Mati!" je vzklíknil Jože. — "Torej je res?"
"Do golega si se slekla," je Brdar bolj izgolčal kakor izgovoril. "Fej, ostuda!"
"Ali je greh roditi otroka, če človeka ubiti ni greh?" se je obrnila k Brdarju in ga ni izpustila iz ostrega pogleda.
"Tega ne bi smeli reči!" je zajčeval sin. "Tega ne bi smeli reči!"

"Vi pa smete vse reči. Le jaz nimam te pravice. Gospod sodnik, ne pustite ga govoriti! Ti si me napravil, da bom v sramoti!" se je okrenila proti sinu. Jožetu je bilo, kakor da mu je materina lepa podoba za vekomaj ugasnila v srcu.
"Naredil sem pravico," je dejal zamolklo.
"In jaz? Kaj sem naredila jaz?"
"Ti si vpriča odraslega sina uganjala grdobijo!" je odgovarjal Brdar namesto Jožeta. —

"Vpričo otroka."
Predsednik je zvonil. Zaman. Plazu, ki se je bil utrgal in hrumel v prepad, ni bilo mogoče več ustaviti.
"Stric," je klical Jože Brdarja, "ne vrnem se več. Nočem se več vrniti. Vi vse uredite. Otroci proč od nje!"
Pri teh besedah je Ana zopet začutila Maričkino tople ročice v svoji dlani. Otrok ni vedel, kaj se godi. Stal je začuden, si grizel nohte, gledal zdaj na porotnike, zdaj na predsednika, na skrivaj Jožeta v kletki. Mati de-

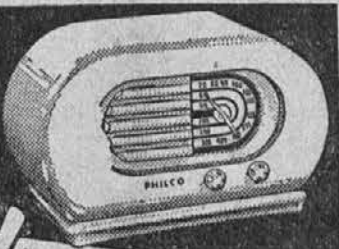
kleca ni izpustila. Ob besedah, naj ji vzamejo otroke, je pomislila samo nanjo, stisnila jo je še huje.
"Otroka ne dam!" je kriknila. "Vse bom storil, kar se mi bo zdelo potrebno," je odgovoril Brdar. "Saj še nismo prišli vsemu do dna."
"Vzemite ji Maričko!" je prosil Jože.
"Ne dam je," je Ana zgrabila otroka z obema rokama. "Do nje nimate pravice. Ta je moj." Da izpriča svojo polno pravico do hčere, je povedala, kar

je mislila za vedno zamolčati. "Ta je moja in tistega, ki ga je on ubil."
Jože je ostal nepremičen ko soha. Vihar se je bil razdivjal z vsvo silo, bilo je, kakor da je voda stopila čez bregove. Vse je nesla s seboj, kar je dosegla, odkrivala strahote. Vsa dvorana je težko dihala pod vtisom tega, kar se je godilo. Ljudje so prišli na zabavo, naleteli so na dramo, ki jih je pretresla. Pisar je stenografil, predsednik in državni pravdnik sta se spogledovala.

(Dalje na 3. str.)

HOME EQUIPMENT vam prinaša

Sensational
PHILCO
Gift Offer!

\$20 vreden Philco kuhinjski radio S TO **PHILCO LEDENICO**

Krasen \$20 vreden kuhinjski radio... je vaš brez dodatnih stroškov, če kupite to novo Philco ledenico! Nenavadna ponudba!

VEČ POSEBNOSTI ZA VAŠ DENAR!
Primerjajte vrednost... naštejte posebnosti... sodite sami!

- 6.4 kubičnih čevljev prostora za spravo.
- DVA "Sliding Crisper" predala.
- Prostor za spravo za meso.
- Posebni prostor za spravo Philco Super Power sistem.
- Mnogo drugih posebnosti.
- 5-letni protekcijski načrt.

FREE
Posoda iz čistega stekla za ohlajenje vode... same, če se zgledate pri nas

PHILCO MS-6 SAMO... \$119.95 in naprej

HOME EQUIPMENT SALES CO.

710 E. 152 Street JOHN A. PRUSNICK

Mulberry 4111 FRANK C. PERME

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga, mati, hči in sestra

ROSE MACHUTA

rojena Marolt-Vuga

Umrla je dne 12. maja. Pogreb se je vršil 15. maja v cerkev sv. George ter od tam na Čalvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence in sicer: Mr. in Mrs. John Marolt, Mr. in Mrs. Frank Marolt, Mr. in Mrs. Louis Marolt, Mr. in Mrs. Richard Kogoj, Mr. in Mrs. Horney, Mrs. Rudman in sin, Mr. in Mrs. Angelo Srensek.

Dalje hvala onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo: Mr. Joseph Zabukovec, Mr. Edward Krall in Mr. Jack Porenta.

Zahvala naj bo izrečena onim, ki so dali za sv. maše, ki se bodo brale njeni duši v pokoj: Mr. in Mrs. Joseph Grant, Mr. in Mrs. Frank Zadež, Mrs. Mary Wretsko, Mr. in Mrs. Mike Zernic, Mr. Joseph Strazisar, Mrs. Steve Vallenčic, Mrs. Margaret Kraly, Mr. in Mrs. Joe Metlika, Miss Kathelyn Miller, Miss Porenta, Mrs. Frances Fajdiga, Mrs. Mary Ausek, Mrs. Seeze, Mrs. Oblack, društvo Danica št. 11 SDZ, Mrs. May Perusek, Mr. in Mrs. Ludwig Perusek, Mr. in Mrs. Fred Perusek in Mr. in Mrs. George Strekel.

Najlepša zahvala vsem uslužbencem S. D. Doma na Waterloo Rd. za dar v gotovini.

Ti, ljubljena soproga, mati, hči in sestra, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Zaljujoci ostali:

- Leo, soprog
- Theresa in Agata, hčerki
- Rose in Steve Vuga, stariša
- John, Frank, Louis, bratje
- Ann in Betty, sestri

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je za vedno zatisnila svoje blage oči naša ljubljena soproga, dobra skrbna mati in sestra

JENNIE NOVAK

(rojena Mohorčič)

Umrla je dne 25. aprila. Pogreb se je vršil dne 29. aprila iz Jos. Želetovih prostorov v cerkev sv. Marije na Holmes Ave. ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo izročili truplo v naročje matere zemlje.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti ljubljene pokojne. Zahvalo izrekamo sledečim: Družini Funk Brate, Mr. in Mrs. Leo Wolf in sinu, Mr. in Mrs. Andrew Omerza, Mr. in Mrs. Joseph Pretnar, iz East Park Dr., Mr. in Mrs. Mončačič, Mr. in Mrs. Joe Cepek in družini, Mr. in Mrs. Mike Podboy, Mr. in Mrs. Anton Puntar in družini, Frank in Agnes Gombach, Noon Movies Boys' Organization, Collinwood High School, družini Lenassi, Peter Malovasic in Mr. in Mrs. John Malovasic ter družini, družini Anton Primro, Arthuer in Ernestine, Henry Longfellow Parent-Teachers Association, Mr. in Mrs. Steve Dragosa in Milavec družini, mladinskemu pevskemu zboru, Frank Knafelc, S.Z.Z., št. 41, Collinwood Maccabeeš št. 283 in Friendship Grove št. 125, Mr. in Mrs. Edward Juratovac, Iron House Employees, Medic družini, Mr. in Mrs. Anton Malavasic, Mr. in Mrs. Joseph Metlika, Adolf Gole in Julia Pezdirtz, John Gorjanc, John Krnel, Frank Sajin, Louis Cvertnik, Jacob Troha, Anna in Stanley Petrich in družini iz Barbertona, O., Mr. Martin Glazer, Jack Glazer in družini, Mr. in Mrs. Frank Gorjanc, Mr. in Mrs. John Vidmar, Mrs. Rudman in sinu, ter sosedom za skupni venec.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne. Darovali so: Agnes Sintic, Fanny Istenich, Louise Cinkole, Mrs. Andy Macek, Mr. in Mrs. Andrew Ulle, Mr. in Mrs. Gumback, Eleanor Sader, družina Koss, Mrs. Mary Rudman, Mr. in Mrs. S. Bradock, Mrs. Koren, Mr. in Mrs. Anton-Smole, Mr. in Mrs. Paul Marinkovic, Mr. in Mrs. A. Kapel, John Svirgel, Agnes Slovenec, Mrs. Menart, družina Gerbetz, družina Blazic, Mrs. Spolar, Mrs. Matt Cotman, Louis Karis, družina Frank Cebul, Mr. L. Romih, Mr. Leopold Poles, Mrs. Sibenik, F. Grill, Hale Ave., Mary Strazisar, Mr. Mekina, Mrs. Bukovnick, Mrs. John Devorbic.

Nimamo imen vseh onih, ki so darovali za družino v gotovini. Srčna hvala vsem!

Zahvalo naj sprejmejo oni, ki so dali avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu in sicer: Mr. Novak, Mr. Anton Premro, Mr. John Mohorčič, Mrs. Tomle, Mr. Jos. Smole, Mr. Albert Gosgnach, Mr. Leo Wolf, Mr. Martin Premro, Mr. Martin Kotnik, Mr. Steve Dragosa, Mr. Pete Cerjan, Mr. Mike Speh, Mr. John Guretic, Mr. Paul Lenessi, Mr. Jos. Gerbec, Mrs. Louis Marn, Mr. Frank Knafelc, Mr. Mike Podboy, Mr. Edward Juratovec, Mr. Frank Kotman, Mr. Jos. Zelle.

Izrekamo zahvalo Jos. Zele in Sinovi pogrebnemu zavodu za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Hvala čst. g. Rev. Baraga za opravljene cerkvene obrede.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je prispeval prosimo oproščenja ter se isto najlepše zahvalimo.

Končana je Tvoja pot, naša ljubljena. Storili smo vse, da Ti rešimo življenje in tvoji dobri prijatelji so Ti dali svojo kri, da te otmejo. Pokazali so, da upoštevajo veliko zapoved: Ljubi svojega bližnjega. Torej tisočera hvala vsem. Tebe se bomo pa vedno spominjali z ljubeznijo in hvaležnostjo za vedno!

Zaljujoci ostali:

- Frank, soprog
- Frank Jr. in Edward, sina
- Eleanor, hčerka
- John Mohorčič, brat

V stari domovini zapušča starše, tri brate, pet sestra in veliko sorodnikov.

V Cleveland, Ohio, 29. maja, 1941.

DENARNE POŠILJATVE V ITALIJO

Rojaki, ki imajo svoje starše, sorodnike in znanke v krajih, ki so od prve vojne pod Italijo, bodo storili zelo dobro delo, ako sedaj z denarjem priskočijo na pomoč bednemu in pomoči potrebnemu ljudstvu. Denar se lahko pošlje v Italijo in to potom kabelna. Tako naročilo je navadno izplačano v osmih dneh. Vsaka pošiljatev je garantirana.

Naročila sprejema in točno odpremlja tvrdka:

August Kollander

6419 St. Clair Ave. v Slov. Nar. Domu

V Jugoslavijo se zaenkrat še ne more poslati denarja, toda vsi znaki kažejo, da bodo tozadevne zveze kmalu vpostavljene. O tem se bo takoj poročalo. Pisma pa se lahko pošljejo v vse kraje Jugoslavije, naslovijo pa se isto kot poprej. Kakor hitro pa bo kaka nova odredba v tem oziru, bo pa naznanjeno. Najbolje je poslati pisma zračno pošto. Poštnina znaša 30 centov.

KOLLANDER vam napravi prošnje za prvi ali drugi državljanski papir, izpolni tudi razne druge listine, katerih sami ne morete izpolniti in opravlja notarske posle.